

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

SECȚIUNEA A TREIA

CAUZA STRUC c. REPUBLICII MOLDOVA

(Cererea nr. 40131/09)

HOTĂRÎRE

STRASBOURG

4 decembrie 2012

DEFINITIVĂ
04/03/2013

Poate fi subiect al revizuirii editoriale.

În cauza Struc c. Republicii Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a Treia), întrunită într-o Cameră compusă din:

Josep Casadevall, *Președinte*,

Alvina Gyulumyan,

Corneliu Bîrsan,

Ján Šikuta,

Luis López Guerra,

Nona Tsotsoria,

Kristina Pardalos, *judcători*,

și Santiago Quesada, *Grefier al Secțiunii*,

Deliberînd la 13 noiembrie 2012 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărîre, care a fost adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 40131/09) depusă împotriva Republicii Moldova la Curte, în conformitate cu prevederile articolului 34 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către un cetățean al Republicii Moldova, dl Oleg Struc („reclamant”), la 10 iunie 2009.

2. Reclamantul a fost reprezentat de către dl. A. Briceac, avocat care își desfășoară activitatea în Chișinău. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său, dl V. Grosu.

3. Reclamantul s-a plîns, în special, că a fost maltratată de către polițiști și fiind deținut în condiții inumane de detenție nu i-a fost acordată asistență medicală, că a fost deținut ilegal și că durata examinării cauzei sale penale a fost excesiv de lungă.

4. La 17 decembrie 2009 cererea a fost comunicată Guvernului. De asemenea, Curtea a decis ca fondul cererii să fie examinat concomitent cu admisibilitatea sa (Articolul 29 § 1).

5. Ca urmare a demisiei dlui Mihai Poalelungi, judecător ales din partea Republicii Moldova (articolul 6 din Regulamentul Curții), președintele Camerei l-a desemnat pe dl Ján Šikuta să participe în calitate de judecător *ad hoc* (articolul 26 § 4 din Convenție și articolul 29 § 1 din Regulamentul Curții).

ÎN FAPT

6. Reclamatul s-a născut în 1980 și locuiește în Bălți.

7. La 16 august 2006 reclamantul a fost arestat împreună cu o altă persoană fiind bănuit de comiterea unui huliganism agravat, săvârșit cu rănirea unei persoane cu un cuțit. La 18 ianuarie 2007 procurorul a întocmit rechizitoriul și a trimis cauza în instanța de judecată.

A. Plîngerea reclamantului cu privire la maltratare și investigarea acesteia

8. În plîngerea din 14 februarie 2007 reclamantul, care era deținut la acel moment în Comisariatul de poliție Ungheni, a informat Judecătoria Ungheni despre faptul că a fost maltratată în aceeași zi în jurul orei 17.00 de către colaboratorul de poliție R.B., care l-a lovit cu pumnii și picioarele, cauzându-i o traumă cranio-cerebrală cu plagă sîngerîndă, precum și dureri în cutia toracică și piciorul stîng. De asemenea plîngerea a fost semnată de doi codeținuți din celula reclamantului (S. și P.), care au confirmat că au văzut leziuni pe corpul reclamantului.

9. Potrivit Guvernului această plîngere a fost depusă la procuratură la 16 februarie 2007, iar reclamantul a declarat că nu a înaintat plîngerea mai devreme fiindu-i frică că va fi maltratată din nou. Doar după ce a avut o întrevvedere cu avocatul său la 16 februarie 2007, reclamantul a înaintat oficial plîngerea despre relele tratamente aplicate lui cu două zile mai devreme.

10. La 16 februarie 2007 a fost chemată o ambulanță pentru reclamant. Medicul a constatat traumatism cranio-cerebral acut, comoție cerebrală, contuzia țesuturilor moi în regiunea toracică și coapsei stîngi, precum și excoriații.

11. La 27 februarie 2007 Procuratura Ungheni a constatat că S., colegul de celulă al reclamantului, a confirmat faptul că la 14 februarie 2007 reclamantul i-a spus că a fost bătut în acea zi și că a văzut leziunile de pe capul reclamantului. De asemenea, el a declarat că reclamantul a rugat angajații Comisariatului de poliție să cheme ambulanța, iar aceia au refuzat. De asemenea, s-a stabilit că la 14 februarie 2007 reclamantul a fost scos din celulă în jurul orei 17.00 și dus în biroul dlui B., adjunctul comisarului al Comisariatului de poliție Ungheni. R.B. a declarat că la ora indicată se afla în Chișinău și nu a maltratată pe nimeni. Potrivit raportului de examinare medico legală din 19 februarie 2007, excoriația din regiunea parietală pe dreapta depistată la reclamant a fost pricinuită prin lovire cu sau de un corp contondent, posibil la 14 februarie 2007. La 23 februarie 2007 reclamantul a fost consultat de un medic neuropatolog, care nu a depistat semne obiective care ar confirma existența unei comoții cerebrale. În cele din urmă, procurorul a constatat că reclamantul „permanent simulează că se simte rău,

de nenumărate ori a fost escortat la policlinica Ungheni, nefiind stabilită careva boală la el”. Procurorul a dispus de a nu porni urmărirea penală în privința cet. R.B. din lipsa faptului de infracțiune în acțiunile lui. Reclamantul a contestat această ordonanță la Judecătoria Ungheni.

12. La 12 aprilie 2007 mama reclamantului a depus o plîngere la Procuratura Generală împotriva refuzului procuraturii Ungheni de a porni o urmărire penală. La 10 mai 2007 Procuratura Generală a răspuns că afirmațiile invocate au fost verificate și recunoscute drept nefondate.

13. La 13 februarie 2008 procurorul a emis din nou o ordonanță de neîncepere a urmăririi penale privind relele tratamente invocate de reclamant.

14. La 29 februarie 2008 Judecătoria Ungheni a respins plîngerea reclamantului împotriva ordonanței procurorului din 27 februarie 2007, deoarece nu a fost respectată procedura de depunere a plîngerii asupra ordonanței de neîncepere a urmăririi penale către procurorul ierarhic superior.

15. La 16 iunie 2009 avocatul reclamantului a solicitat anularea ordonanțelor procurorului din 27 februarie 2007 și 13 februarie 2008. El a invocat constatările Curții Supreme de Justiție în decizia sa din 9 septembrie 2008 (a se vedea paragraful 36 infra).

16. La 18 iunie 2009 Procuratura Ungheni a respins cererea avocatului reclamantului ca fiind neîntemeiată, constatînd că nu a fost stabilit faptul că reclamantul a fost maltratat. La 24 iunie 2009 avocatul reclamantului a contestat ordonanța la Judecătoria Ungheni. La 7 iulie 2007 Judecătoria Ungheni a admis cererea și a anulat ordonanțele procurorului din 27 februarie 2007, 13 februarie 2008 și 16 iunie 2009.

17. La 21 august 2009 a fost pornită urmărirea penală în legătură cu plîngerea reclamantului de maltratare.

18. La 12 octombrie 2009 reclamantul a solicitat să fie oficial recunoscut în calitate de parte vătămată în cadrul urmăririi penale. La 20 octombrie 2009 Judecătoria Ungheni a dispus transferul reclamantului din Penitenciarul nr.13 din Chișinău la izolatorul de detenție provizorie al Comisariatului de poliție Ungheni pentru douăzeci de zile pentru a fi oficial recunoscut ca parte vătămată și pentru a fi audiat.

19. La 17 decembrie 2009 reclamantul a fost recunoscut ca parte vătămată de către un procuror din cadrul procuraturii Ungheni. La 21 decembrie 2009 reclamantul a solicitat eliberarea din funcție și arestarea lui R.B.. La 22 decembrie 2009 solicitarea lui a fost respinsă.

20. La 23 decembrie 2009 reclamantul a solicitat transferul dosarului său la Procuratura Generală în vederea asigurării prevenirii unor eventuale influențe din partea lui R.B. asupra procurorilor din cadrul procuraturii Ungheni, deoarece R.B. continua să activeze în calitate de colaborator de poliție la Comisariatul de poliție Ungheni. De asemenea, reclamantul s-a plîns de absența avocatului său la confruntarea dintre el și R.B., în cadrul

căreia cel din urmă l-a amenințat cu violența, în prezența procurorului, din cauza plîngerilor sale; procurorul nu a reacționat. Această cerere a fost respinsă de către Procuratura Ungheni la 1 februarie 2009.

21. La 31 decembrie 2009 procurorul a dispus de a nu porni urmărirea penală în privința lui R.B. pe motiv că nu au fost stabilite circumstanțele vreunei infracțiuni. Reclamantul a contestat această ordonanță la Judecătoria Ungheni. La 17 iunie 2010 instanța de judecată a respins plîngerea reclamantului ca fiind nefondată.

B. Condițiile de detenție, starea de sănătate a reclamantului și asistența medicală acordată în perioada detenției

22. Reclamantul susține că din cauza condițiilor de detenție el s-a îmbolnăvit de tuberculoză pulmonară și pneumonie. Reclamantul a fost deținut în cinci instituții penitenciare în perioada arestului preventiv; el nu a specificat data transferurilor de la o instituție la alta. Din corespondența sa cu diferite autorități ale statului și din registrele medicale reiese că reclamantul a fost deținut în Penitenciarul nr.13 de la 30 octombrie pînă în 14 noiembrie 2006, după care a fost transferat înapoi la Comisariatul de poliție Ungheni. La 5 aprilie 2007 el a fost transferat în Penitenciarul nr.11, iar la 16 noiembrie 2007 în Penitenciarul nr.13.

23. La 25 decembrie 2006 mama reclamantului a depus o cerere către judecătorul de instrucție prin care a solicitat eliberarea provizorie a fiului ei pentru internarea acestuia în spital în vederea acordării tratamentului pentru două afecțiuni de care suferea. Reclamantul a depus cereri similare la 7, 12 și 20 februarie 2007.

24. La o dată nespecificată înainte de 13 februarie 2007, medicul specialist pe probleme respiratorii din cadrul policlinicii Ungheni a depus la Procuratura Ungheni o informație potrivit căreia, în urma examinării reclamantului la 26 octombrie și 21 decembrie 2006 el nu a constatat careva date pentru tuberculoză formă activă, ci doar semne ale unui episod de tuberculoză anterioară. La 13 februarie 2007 un procuror din cadrul procuraturii Ungheni a respins cererile reclamantului, menționînd că el a fost transportat de mai multe ori la policlinica Ungheni, după ce s-a plîns că este bolnav de tuberculoză. Mai mult ca atît, el a fost sistematic controlat de medicii de la salvare în perioada detenției. Însă de fiecare dată diagnosticul de tuberculoză nu s-a confirmat și el nu se afla la evidența medicului ftiziopulmonolog. Medicii i-au prescris tratamentul necesar pentru bronșită cronică.

25. Potrivit unui certificat medical din 19 decembrie 2006, reclamantul a fost transportat de la Comisariatul de poliție Ungheni la Penitenciarul nr.11 pentru „repetarea tratamentului”; certificatul prevede diagnoza acestuia „tuberculoză pulmonară” și mențiunea că s-a indicat tratament.

26. La 30 martie 2007 un procuror din cadrul procuraturii Ungheni l-a informat pe comisarul comisariatului de poliție Ungheni că la 22 martie 2007 s-a stabilit că persoanelor deținute în izolatorul comisariatului li se permite doar 20 de minute per zi pentru plimbare zilnică, contrar prevederilor legii ce stabilește o durată de cel puțin o oră. În plus, în celule persistă un miros urât, ceea ce indică faptul că acestea sunt prost ventilate și nu sunt corespunzător dezinfectate.

27. La 11 martie 2010 reclamantul a solicitat să fie transferat la spitalul pentru deținuți (Penitenciarul nr.16 din Pruncul), însă nu a primit niciun răspuns. El a depus o cerere similară și la 22 martie 2010. La 24 martie 2010 șeful Penitenciarului nr.3 din Leova l-a informat că va fi transferat în scurt timp. La 19 aprilie 2010 reclamantul a depus o plîngere la Departamentul instituțiilor penitenciare invocînd că el nu a fost încă transferat. La 3 mai 2010 el a depus o plîngere către șeful Penitenciarului nr.6 din Soroca invocînd că viața lui este în pericol. Ulterior, el a fost transferat în Penitenciarul nr.3 din Leova. La 6 mai 2010 reclamantul a depus o plîngere la Procuratura Generală reclamînd condițiile de detenție și încălcarea drepturilor lui de a efectua apeluri telefonice. La 24 septembrie 2010 el ar fi fost bătut în timpul plimbării zilnice, iar gardienii lipseau din motive necunoscute.

28. La 23 martie 2010 șeful Departamentului Instituțiilor Penitenciare l-a informat pe Agentul Governamental despre condițiile de detenție a reclamantului și despre starea de sănătate a acestuia. Potrivit acestei scrisori, la acel moment reclamantul se afla în detenție în Penitenciarul nr.13, în celule care corespund cerințelor legale și care sunt iluminate, ventilate și suficient încălzite, dotate cu lavoar și veceu care este despărțit de restul celulei. Reclamantului i-a fost acordată asistență medicală; lista examinărilor și intervențiilor medicale au fost expuse pe mai mult de cinci pagini. Medicii penitenciarului au acordat o atenție deosebită pentru a verifica dacă tuberculoza reclamantului a recidivat. În acest scop, reclamantul a efectuat teste specifice pentru descoperirea prezenței tuberculozei active, inclusiv radiografii de la sosirea sa din 7 septembrie 2006 în Penitenciarul nr.13, precum și în fiecare zi între 26 și 29 octombrie 2006, iar ulterior din 30 noiembrie și 1 decembrie 2006, din 26 februarie 2007, iar de atunci în mod regulat. Însă de fiecare dată diagnosticul de tuberculoză activă nu s-a confirmat. Testele au arătat că există doar semne de tuberculoză de care reclamantul a suferit în 2001 în Rusia. Din acest motiv reclamantul nu a fost înregistrat în Sistemul Informațional de Monitorizare a Tuberculozei. Scrisoarea conținea anexe cu certificate medicale care confirmau cele descrise supra. Reclamantul nu a prezentat probe ce să infirme cele enunțate mai sus.

C. Plîngerile reclamantului despre detenția lui ilegală

29. La o dată nespecificată reclamantul a depus o plîngere la Curtea de Apel Bălți prin care s-a plîns că a fost deținut ilegal în perioada 30 octombrie - 14 noiembrie 2006, deoarece nu exista niciun mandat de arest pe numele lui pentru acea perioadă. El a solicitat pornirea urmăririi penale în legătură cu detenția lui ilegală. Plîngerea a fost reexpediată Procuraturii Ungheni, care a respins-o la 15 august 2007.

30. La 17 august 2009 reclamantul a solicitat Procuraturii Generale să anuleze ordonanțele procurorului din 27 iunie și 15 august 2007 privind refuzul de a porni urmărirea penală în legătură cu detenția sa ilegală. Nu este clar dacă reclamantul a primit vreun răspuns.

31. La 18, 19 și 24 august 2009 reclamantul a depus plîngeri la Procuratura Generală, Judecătoria Ungheni și Curtea de Apel Bălți, solicitînd să fie eliberat imediat în baza deciziei Curții Supreme de Justiție din 9 septembrie 2008 (a se vedea paragraful 36 supra), însă cererea lui a fost respinsă.

D. Procedura penală în privința reclamantului

32. La 4 aprilie 2007 reclamantul a fost recunoscut vinovat de către Judecătoria Ungheni și condamnat la 9 ani închisoare. Instanța de judecată a constatat că în noaptea de 13 august 2006, el împreună cu o altă persoană, a comis cîteva infracțiuni: mai întîi ei au insultat angajații unui bar și au spart sticle de bere, după care s-au certat cu clienții dintr-un alt bar, iar reclamantul l-a înjunghiat pe unul dintre ei cu cuțitul. Mai tîrziu în aceeași seară, ei au insultat și au lovit o fată, după ce aceasta a refuzat propunerea lor de a întreține relații sexuale. De asemenea, instanța de judecată a decis să mențină arestul preventiv în privința reclamantului.

33. La 6 iunie 2007 Curtea de Apel Bălți a menținut sentința.

34. La 4 decembrie 2007 Curtea Supremă de Justiție a casat decizia Curții de Apel Bălți, constatînd că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra plîngerii invocate de reclamant precum că a fost maltratat. Cauza a fost remisă la rejudecare la aceeași instanță de apel.

35. La 12 martie 2008 Curtea de Apel Bălți a menținut sentința primei instanțe de judecată. Curtea de Apel Bălți a constatat că nu s-a stabilit faptul că reclamantul a fost maltratat, după cum reiese din ordonanțele de neîncepere a urmăririi penale emise de procuror la 27 februarie 2007 și 13 februarie 2008.

36. La 9 septembrie 2008 Curtea Supremă de Justiție a casat această decizie. Curtea Supremă de Justiție a constatat că instanța de judecată inferioară a omis să stabilească faptul că procurorul nu a investigat într-un mod efectiv și rapid plîngerea reclamantului cu privire la maltratarea lui, deși existau probe în acest sens. În opinia Curții Supreme de Justiție,

probele erau suficiente pentru a stabili că reclamantul a fost maltratată de către poliție cu încălcarea articolului 3 din Convenție. Prin încheierea din 29 februarie 2008 judecătorul de instrucție a refuzat să examineze plîngerea reclamantului în fond și nu a expediat-o în conformitate cu prevederile legii către procurorul competent, dar a respins-o. În plus, temeiurile invocate de procuror pentru neînceperea urmăririi penale au fost contrazise de propriile constatări și anume că leziunile au fost cauzate reclamantului în timp ce el se afla în detenție și sub custodia poliției. De asemenea, Curtea Supremă de Justiție a constatat că au fost încălcate drepturile reclamantului garantate de articolele 6 și 13 din Convenție. În dispozitivul deciziei, instanța de judecată nu a menționat careva încălcări ale drepturilor reclamantului, însă a dispus rejudecarea cauzei.

37. La 20 ianuarie 2010 Curtea de Apel Bălți a admis parțial apelul declarat de reclamant, menținându-i condamnarea și reducându-i pedeapsa la șapte ani închisoare.

38. La 16 iunie 2010 Curtea Supremă de Justiție a respins recursul ordinar declarat de reclamant. Instanța de judecată a notat că Curtea de Apel Bălți a ținut cont de recomandările deciziei Curții Supreme de Justiție din 9 septembrie 2008 a cercetat toate probele prezentate de părți și le-a apreciat în textul deciziei sale. Decizia este irevocabilă.

E. Acțiunea civilă depusă de reclamant pentru încasarea unor despăgubiri

39. La 9 decembrie 2011 reclamantul a înaintat o acțiune civilă împotriva Ministerului Finanțelor, solicitînd despăgubiri pentru durata excesivă a procedurilor penale în cauza sa. La 13 februarie 2012 Curtea de Apel Chișinău i-a admis cererea și i-a acordat 5000 lei moldovenești (MDL, aproximativ 317 euro (EUR) la acel moment) cu titlu de prejudiciu moral, precum și 2000 MDL (127 EUR) cu titlu de cheltuieli de judecată. Această hotărîre a fost menținută prin decizia definitivă a Curții Supreme de Justiție din 11 aprilie 2012.

ÎN DREPT

I. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 3 DIN CONVENȚIE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE MALTRATAREA RECLAMANTULUI ȘI INVESTIGAREA ACESTEIA

40. Reclamantul a invocat faptul că a fost maltratată de către poliție și că investigarea plîngerii sale despre maltratare a fost inefectivă. El a invocat articolul 3 din Convenție, care prevede următoarele:

„Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.”

A. Admisibilitatea

Obiecțiile Guvernului

41. Guvernul a susținut că plîngerile reclamantului au fost depuse la Curte după expirarea termenului limită de șase luni prevăzut de articolul 34 din Convenție. Guvernul a invocat că decizia Curții Supreme de Justiție din 9 septembrie 2008 (a se vedea paragraful 36 supra), la care reclamantul a dat o atenție deosebită, este decizia definitivă asupra plîngerilor formulate în temeiul articolului 3. Prin urmare, prezenta cerere (depusă la 10 iunie 2009) a fost depusă cu depășirea termenului limită.

42. Curtea notează că hotărîrea judecătorească invocată de Guvern nu era definitivă, deoarece a fost dispusă rejudecarea cauzei de către instanța judecătorească inferioară (a se vedea paragraful 36 supra). Decizia finală a fost adoptată doar la 16 iunie 2010 (a se vedea paragraful 38 supra). Prin urmare, această obiecție trebuie să fie respinsă.

43. De asemenea, Guvernul a susținut că ținînd cont de constatările clare ale Curții Supreme de Justiție în decizia din 9 septembrie 2008 (a se vedea paragraful 36 supra), reclamantul a pierdut statutul de victimă în raport cu plîngerile invocate în temeiul articolului 3 din Convenție.

44. Curtea observă că decizia judecătorească în cauză a rezultat în trimiterea cauzei la rejudecare în instanța ierarhic inferioară, fără ca în dispozitivul acesteia să se facă referire la încălcarea drepturilor reclamantului. În plus, nu pot fi acordate despăgubiri în lipsa unor constatări ale instanței de judecată în privința încălcării drepturilor reclamantului. Prin urmare, reclamantul poate susține că este o victimă a încălcării drepturilor garantate de Convenție. Așadar, această obiecție trebuie să fie respinsă.

45. În observațiile din 7 decembrie 2010, Guvernul a susținut că plîngerile reclamantului invocate în temeiul articolului 3 din Convenție au fost depuse prematur la Curte, deoarece cauza este pendinte în instanțele judecătorești naționale. Guvernul a solicitat Curții să respingă aceste plîngeri pe motivul neepuizării căilor interne de recurs.

46. Curtea notează că la data la care părțile au prezentat observațiile lor finale (reclamantul – în septembrie 2010, iar Guvernul – în decembrie 2010), instanțele de judecată naționale deja pronunțaseră o hotărîre judecătorească definitivă asupra plîngerilor reclamantului depuse în temeiul articolului 3 din Convenție (a se vedea paragraful 38 supra). Prin urmare, această obiecție de asemenea trebuie să fie respinsă.

47. Curtea notează că aceste plîngeri nu sunt vădit nefondate în sensul articolului 35 § 3 (a) din Convenție. În continuare, Curtea notează că acestea nu sunt inadmisibile nici din alte temeuri. Prin urmare, acestea urmează a fi declarate admisibile.

B. Fondul

1. Argumentele părților

48. Reclamantul s-a plîns că a fost maltratată în timpul detenției sale, fapt confirmat de certificatele medicale și declarațiile codeținuților din celulă. El a susținut că colaboratorul de poliție R.B. l-a maltratată și că investigarea plîngerii sale nu a fost efectivă.

49. De asemenea, reclamantul consideră că fiind bolnav de tuberculoză, Penitenciarul nr.13 nu i-a oferit îngrijirea medicală corespunzătoare.

50. Guvernul a relevat constatările instanțelor judecătorești naționale, care au respins acuzațiile de maltratare ale reclamantului. Guvernul a considerat că invocînd obiecțiile sale privind admisibilitatea nu este necesar să comenteze asupra fondului plîngerilor formulate în temeiul articolului 3 din Convenție.

51. În ceea ce privește condițiile de detenție a reclamantului și asistența medicală acordată lui, Guvernul a notat că în cererea sa inițială reclamantul nu a specificat care anume condiții de detenție contestă, întrucît el a fost deținut în trei instituții penitenciare, în Comisariatul de poliție și în două spitale. Mai mult ca atît, el nu a prezentat nici o descriere a condițiilor de detenție. În orice caz, reclamantul a beneficiat de condiții adecvate de detenție și de asistență medicală considerabilă.

2. Aprecierea Curții

(a) Pretinsa maltratare a reclamantului

52. Curtea amintește că atunci cînd unei persoane îi sunt cauzate leziuni corporale în timpul reținerii sau în timp ce se afla în custodia poliției, orice astfel de leziune va da naștere la o puternică prezumție că persoana a fost supusă maltratării (a se vedea *Bursuc v. Romania*, nr. 42066/98, § 80, 12 octombrie 2004). Prin urmare, statului îi revine sarcina să dea o explicație plauzibilă despre circumstanțele în care au fost cauzate leziunile corporale, neîndeplinirea căreia ridică o problemă clară în temeiul articolului 3 din Convenție (*Pruneanu v. Moldova*, nr. 6888/03, § 44, 16 ianuarie 2007).

53. În procesul de apreciere a probelor, Curtea aplică, în general, standardul probei „dincolo de orice dubiu rezonabil” (a se vedea, *Irlanda v. Marea Britanie*, hotărîre din 18 ianuarie 1978, Seria A nr. 25). Totuși, astfel de probe pot fi deduse și din coexistența unor concluzii suficient de întemeiate, clare și concordate sau a unor similare prezumții incontestabile ale faptelor. Atunci cînd evenimentele într-o cauză sunt în totalitate sau în mare parte cunoscute numai de autorități, ca în cazul persoanelor aflate în custodia autorităților, se vor crea prezumții puternice ale faptelor în legătură cu leziunile corporale apărute în perioada detenției. Într-adevăr, sarcina probațiunii aparține autorităților, care trebuie să prezinte explicații

suficiente și convingătoare (a se vedea, *Salman v. Turcia* [MC], nr. 21986/93, § 100, CEDO 2000-VII).

54. În prezenta cauză reclamantul a fost reținut la 16 august 2006 și de atunci se află în detenție. La 16 februarie 2007 el a depus o plîngere despre maltratarea sa, iar în aceeași zi un medic de la Serviciul de urgență a constatat pe corpul acestuia leziuni și a concluzionat că el a suferit un traumatism cranio-cerebral (a se vedea paragraful 10 supra). Într-un raport de examinare medico legală din 19 februarie 2007 a fost confirmat că reclamantul avea o excoriație în regiunea parietală pe dreapta (a se vedea paragraful 11 supra). Mai mult ca atât, codeținuții din celula reclamantului au confirmat faptul că după ce reclamantul a fost scos din celulă la 14 februarie 2007, ei au văzut pe corpul lui leziuni corporale. De asemenea, a fost confirmat faptul că reclamantul într-adevăr a fost scos din celulă în acea zi (a se vedea paragraful 11 supra).

55. Curtea consideră că în absența altor explicații plauzibile probele menționate mai sus, demonstrează veridicitatea alegărilor reclamantului precum că el a fost maltratată în perioada detenției. În timp ce instanțele judecătorești naționale au sarcina principală de a determina vinovăția sau nevinovăția anumitor persoane acuzate de maltratare, statul este obligat să asigure combaterea unor asemenea tratamente în detenție. Așadar, Curtea admite că reclamantul a fost maltratată, la fel cum a constatat și Curtea Supremă de Justiție în decizia sa din 9 septembrie 2008 (a se vedea paragraful 36 supra). Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a constata că a avut loc încălcarea articolului 3 din Convenție sub aspect material.

(b) Investigarea plîngerii reclamantului de maltratare

56. Curtea reamintește că atunci cînd o persoană face afirmații credibile că a fost supusă unor tratamente contrare articolului 3 din Convenție de către poliție sau alți funcționari de stat, prevederile acestui articol, citite în contextul obligației generale a statului conform articolului 1 din Convenție de a „recunoaște oricărei persoane aflate sub jurisdicția sa drepturile și libertățile definite în Convenție”, impun efectuarea unei anchete oficiale efective. La fel ca și ancheta efectuată în temeiul articolului 2, o astfel de anchetă ar trebui să permită identificarea și pedepsirea persoanelor responsabile. Altfel, interzicerea generală prin lege a torturii, a tratamentelor sau a pedepselor inumane și degradante, în pofida importanței sale fundamentale, ar fi inefficientă în practică și ar face posibil, în anumite cazuri, pentru funcționarii de stat să comită abuzuri împotriva persoanelor aflate în custodia lor, ei beneficiind, astfel, de o imunitate virtuală (a se vedea, printre altele, *Labita v. Italia* [MC], nr. 26772/95, § 131, CEDO 2000-IV).

57. Fără îndoială că cerința de promptitudine și durată rezonabilă este implicită în acest context. Un răspuns prompt din partea autorităților prin

investigarea acuzațiilor de maltratare ar putea fi privit, în general, ca fiind esențial pentru menținerea încrederii publice cu privire la respectarea de către acestea a supremației legii și pentru prevenirea oricărei aparențe de implicare sau de tolerare a actelor ilegale (a se vedea, printre altele, *Indelicato v. Italia*, nr. 31143/96, § 37, 18 octombrie 2001, și *Batu și alții v. Turcia* (nr. 33097/96 și 57834/00, § 136, CEDO 2004-IV (extrase))).

58. În prezenta cauză, Curtea notează că plîngerea reclamantului a fost înregistrată de către autorități la 16 februarie 2007. Deși în două decizii ale Curții Supreme de Justiție a fost indicată necesitatea de a investiga efectiv plîngerile reclamantului despre maltratare (a se vedea paragrafele 34 și 36 de mai sus), în final un procuror a decis să pornească urmărirea penală abia la 21 august 2009, adică după doi ani și jumătate de la depunerea plîngerii. Nici autoritățile naționale și nici Guvernul nu au oferit explicații pentru această întârziere. Aceasta este incompatibil cu obligația de efectuare a unei anchete prompte, avînd în vedere riscul că probele maltratării dispar cu timpul, iar leziunile corporale se vindecă (a se vedea *Pădureț v. Moldova*, nr. 33134/03, § 63, 5 ianuarie 2010).

59. De asemenea, din materialele dosarului reiese că după pornirea urmării penale la 21 august 2009 au trecut patru luni pînă la 17 decembrie 2009 pentru ca procurorul să-l recunoască pe reclamant ca parte vătămată, astfel încît să-i permită reclamantului să participe activ la urmărirea penală (a se vedea paragraful 19 supra). Mai mult ca atît, această acțiune procedurală a avut loc cu două săptămîni înainte de finalizarea urmării penale la 31 decembrie 2009, ceea ce atestă că reclamantul nu a fost implicat cu adevărat în efectuarea urmării penale și nici nu a fost informat despre evoluția acesteia.

60. Constatările de mai sus sunt suficiente pentru Curte pentru a statua că autoritățile naționale nu și-au îndeplinit obligațiile lor. Prin urmare, a avut loc o încălcare a articolului 3 din Convenție și sub aspect procedural.

II. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 3 DIN CONVENȚIE REFERITOARE LA CONDIȚIILE DE DETENȚIE ALE RECLAMANTULUI

61. Reclamantul s-a plîns că autoritățile nu i-au acordat asistență medicală corespunzătoare și că a fost deținut în condiții inumane, contrar prevederilor articolului 3 din Convenție.

A. Domeniul plîngerii

62. Curtea consideră că noile pretenții privind tratamentul insuficient pentru tuberculoză în Penitenciarul nr.16, ce au fost invocate de către reclamant la o dată nespecificată după comunicarea prezentei cereri Guvernului respondent (a se vedea paragraful 27 supra), constituie noi

alegații care nu fac parte din obiectul prezentei cauze. Aceste pretenții au fost înregistrate ca o cerere separată (nr.20005/12) și nu vor fi examinate în prezenta cauză.

B. Admisibilitatea

1. Condițiile de detenție în Comisariatul de poliție Ungheni

63. Curtea reiterează jurisprudența sa, rezumată în cauza *I.D. v. Moldova* (nr. 47203/06, §§ 27-31, 30 noiembrie 2010) privind aplicarea termenului de șase luni stabilit de articolul 35 § 1 din Convenție plîngerilor privind condițiile de detenție, unde reclamantul a fost deținut în diferite instituții de detenție, în anumite perioade de timp. Curtea menționează că în prezenta cauză, cu excepția plîngerii privind tratamentul medical, nu există caracteristici comune în descrierile făcute de reclamant despre condițiile de detenție ale instituțiilor penitenciare; reclamantul a omis să prezinte careva detalii ale acestor instituții, cu excepția Izolatorului de detenție provizorie al Comisariatului de poliție Ungheni. Curtea constată că se află în imposibilitate de a se pronunța asupra întregii perioade de detenție ca o „situație continuă”, deoarece reclamantul a omis să descrie condițiile de detenție după ce a fost transferat din Izolatorul de detenție provizorie al Comisariatului de poliție Ungheni (a se vedea *I.D. v. Moldova*, citată supra, § 30). Prin urmare, detenția reclamantului în Izolatorul de detenție provizorie al Comisariatului de poliție Ungheni care s-a finalizat cel târziu pe 5 aprilie 2007 (a se vedea paragraful 22 supra) trebuie considerată ca fiind separată de perioada detenției lui ulterioare în alte instituții penitenciare. Reclamantul a depus plîngerea la 10 iunie 2009 fără a fi împiedicat într-un fel sau altul de autorități de a depune plîngerea pînă la această dată. În consecință, reieșind din faptul că plîngerea reclamantului se referă la perioada detenției în Izolatorul Comisariatului de poliție Ungheni, care s-a finalizat la 5 aprilie 2007, aceasta a fost depusă după expirarea termenului de șase luni de la data la care a avut loc pretinsa încălcare și trebuie să fie declarată inadmisibilă în temeiul articolului 35 §§ 1 și 4 din Convenție.

2. Condițiile de detenție după transferarea reclamantului din Izolatorul Comisariatului de poliție Ungheni

64. Curtea observă că această pretenție nu este vădit nefondată în sensul articolului 35 § 3 (a) din Convenție. În continuare, ea notează că aceasta nu este inadmisibilă sub nici un alt temei. Prin urmare, aceasta urmează a fi declarată admisibilă.

C. Fondul

65. Guvernul a susținut că reclamantul a fost deținut în condiții adecvate, ce nu au constituit un tratament contrar articolului 3 din Convenție.

66. În prezenta cauză Curtea consideră că reclamantul a făcut o descriere vagă a condițiilor de detenție după ce a fost transferat din Izolatorul Comisariatului de poliție Ungheni. Curtea reiterează că referirea la constatările CPT în sine și în absența probelor cu privire la suferința individuală de o intensitate necesară pentru a constata violarea articolului 3, nu poate servi temei de a concluziona că a avut loc o violare a articolului 3 din Convenție (a se vedea *Gorea v. Moldova*, nr. 21984/05, § 50, 17 iulie 2007).

67. Reclamantul a înaintat doar o singură pretenție specifică în privința condițiilor de detenție după transferul său din Izolatorul Comisariatului de poliție Ungheni și, anume referitor la pretinsa asistență medicală insuficientă acordată lui.

68. Totuși, Curtea notează că Guvernul a prezentat o listă lungă a cazurilor în care reclamantului i s-a acordat asistență medicală de fiecare dată când a fost necesar, în special pentru monitorizarea unei eventuale recidive a tuberculozei (a se vedea paragraful 28 supra). În opinia Curții, nu s-a dovedit că reclamantul a fost lipsit de asistența medicală necesară.

69. În lumina celor menționate, Curtea nu este convinsă de faptul că condițiile de detenție a reclamantului, inclusiv asistența medicală pe care a primit-o, constituie un tratament care depășește pragul minim necesar pentru aplicarea articolului 3 din Convenție. Prin urmare, nu a avut loc încălcarea articolului 3 din Convenție la acest capitol.

III. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 5 DIN CONVENȚIE

70. Reclamantul a invocat faptul că a fost deținut ilegal în perioada 30 octombrie și 14 noiembrie 2006 și ulterior, după ce cauza a fost trimisă în judecată. De asemenea, el a reclamat faptul că autoritățile nu l-au eliberat imediat după ce Curtea Supremă de Justiție a pronunțat decizia din 9 decembrie 2008. El a invocat articolul 5 § 1 din Convenție.

Admisibilitatea

71. Curtea notează că prin sentința din 4 aprilie 2007 Judecătoria Ungheni a aplicat reclamantului măsura preventivă sub formă de arest preventiv (a se vedea paragraful 32 supra). Prin decizia din 9 septembrie 2008 invocată de reclamant, s-a constatat că a existat temei de a considera că reclamantul a fost maltratat și a fost dispusă rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Bălți, fără a dispune eliberarea reclamantului (a se vedea paragraful 36 supra). Deși deciziile Curții de Apel Bălți au fost casate de

două ori, nici una din instanțele de judecată superioare nu au casat sentința primei instanțe și nici propria decizie referitoare la măsura preventivă sub formă de arest preventiv. Reiese că în perioada de după 4 aprilie 2007 reclamantul a fost deținut în temeiul unei decizii a instanței de judecată legal adoptate.

Așadar, acest capăt de cerere este vădit nefondat și trebuie să fie respins în conformitate cu articolul 35 §§ 3 (a) și 4 din Convenție.

72. În ceea ce privește legalitatea detenției reclamantului pînă la 4 aprilie 2007, Curtea notează că la 15 august 2007 procurorul a respins plîngerea lui în această privință (a se vedea paragraful 29 supra). Aparent reclamantul nu a contestat această ordonanță. Chiar dacă admitem că reclamantul nu a avut o cale internă de recurs în fața unei instanțe judecătorești, orice plîngere referitoare la detenția sa pînă la 4 aprilie 2007 trebuia să fie depusă la Curte în termen de șase luni de la data emiterii ordonanței din 15 august 2007 de către procuror în vederea respectării cerințelor articolului 35 din Convenție. Deoarece prezenta cerere a fost depusă la 10 iunie 2009, acest capăt de plîngere formulat în temeiul articolului 5 trebuie să fie respins ca fiind depus după expirarea termenului de șase luni din momentul ce pretinsa încălcare a avut loc și trebuie să fie declarat inadmisibil în conformitate cu articolul 35 §§ 1 și 4 din Convenție.

IV. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 6 § 1 DIN CONVENȚIE

73. Reclamantul a invocat durata excesivă a procesului penal desfășurat în privința lui. El a invocat articolul 6 § 1 din Convenție, care prevede următoarele:

“Orice persoană are dreptul la judecarea... într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță ..., care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.”

A. Admisibilitatea

74. Curtea observă că această pretenție nu este vădit nefondată în sensul articolului 35 § 3 (a) din Convenție. În continuare, Curtea notează că aceasta nu este inadmisibilă sub nici un alt temei. Prin urmare, aceasta urmează a fi declarată admisibilă.

B. Fondul

75. Reclamantul a susținut că procedura penală a durat aproximativ 4 ani, care a fost excesiv de lungă.

76. Guvernul a contestat acest argument, susținînd că reclamantul nu și-a motivat cererea.

77. Curtea reiterează că rezonabilitatea duratei procedurii penale trebuie să fie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei și ținându-se cont de următoarele criterii: complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și al autorităților relevante, precum și importanța cauzei pentru reclamantul (a se vedea, printre altele, *Frydlender v. France* [MC], nr. 30979/96, § 43, CEDO 2000-VII).

78. În prezenta cauză, Curtea notează că perioada care trebuie luată în considerare este 13 august 2006, dată la care a fost începută urmărirea penală, la scurt timp pînă la reținerea reclamantului. Procedura penală s-a finalizat cu pronunțarea deciziei definitive a Curții Supreme de Justiție din 16 iunie 2010. Prin urmare, procesul penal a durat aproximativ 3 ani și 10 luni pentru trei grade de jurisdicție.

79. De asemenea, Curtea observă că această cauză avea o anumită complexitate, implicînd doi acuzați și trei pretinse infracțiuni separate (a se vedea paragraful 32 supra).

80. Curtea observă că dosarul a fost trimis de două ori la rejudecare în apel, în ambele cazuri în esență pentru același temei – neexaminarea plîngerii reclamantului despre maltratarea (a se vedea paragrafele 34 și 36 supra). Curtea consideră că tergiversarea cauzată de omisiunea de a examina circumstanțele constatate de instanțele de judecată superioare și care a rezultat în casarea repetată a deciziilor adoptate de către instanțele judecătorești inferioare, poate în principiu să ridice o problemă sub aspectul articolului 6 § 1 din Convenție. Însă, luînd în considerare durata relativ scurtă a întregului proces penal, complexitatea cauzei, faptul că a fost examinată în trei grade de jurisdicție, cu adoptarea unei decizii definitive într-un termen mai mic de patru ani, precum și despăgubirile acordate de instanțele judecătorești naționale (a se vedea paragraful 39 supra), Curtea nu poate să concluzioneze că a avut loc o încălcare a articolului 6 § 1 în prezenta cauză.

Prin urmare, nu a avut loc o violare a acestui articol.

V. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 13 DIN CONVENȚIE

81. Reclamantul a susținut că nu a dispus de un remediu efectiv la nivel național în legătură cu încălcarea articolului 3 din Convenție. El a invocat articolul 13, care prevede următoarele:

„Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale....”

A. Admisibilitatea

82. Curtea notează că această pretenție nu este vădit nefondată în sensul articolului 35 § 3 (a) din Convenție. În continuare, Curtea notează că aceasta

nu este inadmisibilă sub nici un alt temei. Prin urmare, aceasta urmează a fi declarată admisibilă.

B. Fondul

83. Reclamantul a reiterat constatările Curții în cauza *Ostrovar v. Moldova* (nr. 35207/03, § 112, 13 septembrie 2005), în care a fost constatată încălcarea articolului 13 din Convenție pe motivul absenței căilor de recurs efective în Republica Moldova în legătură cu acuzațiile de maltratare.

84. Guvernul a contestat acest argument, menționând că în lipsa unei pretenții argumentate în temeiul articolului 3 din Convenție, nu poate fi constatată o încălcare a articolului 13 separat.

85. Curtea a constatat mai sus că statul a încălcat dreptul reclamantului de a nu fi supus maltratării și de a beneficia de o investigare efectivă a plîngerilor sale despre maltratare. Prin urmare, plîngerile reclamantului la acest capitol sunt „întemeiate în sensul articolului 13 (a se vedea *Boyle și Rice v. Marea Britanie*, 27 aprilie 1988, § 52, Seria A nr. 131).

86. Curtea a constatat anterior că legislația națională prevede că o persoană poate pretinde despăgubiri morale și materiale doar dacă prejudiciul a fost cauzat prin acțiuni ilegale. Prin urmare, reclamantul nu a avut la dispoziție niciun remediu care să fi fost independent de rezultatele urmăririi penale. În același timp, în prezenta cauză autoritățile naționale care au efectuat urmărirea penală au ajuns la concluzia că nu au avut loc acțiuni ilegale. Prin urmare, oricare acțiune civilă inițiată împotriva lui R.B. sau a altor persoane ar fi fost inefectivă (a se vedea *Pruneanu v. Moldova*, nr. 6888/03, § 69, 16 ianuarie 2007).

87. În asemenea circumstanțe, Curtea conchide că reclamantul nu a dispus de un recurs intern efectiv care să-i permită să pretindă despăgubiri pentru maltratarea sa în contextul evenimentelor care au avut loc la 14 Februarie 2006, indiferent de evoluția urmăririi penale (a se vedea *Corsacov v. Moldova*, nr. 18944/02, §§ 80-82, 4 aprilie 2006, și *Pruneanu*, citată supra, § 70). Prin urmare, a avut loc o violare a articolului 13 din Convenție în ceea ce privește plîngerea reclamantului despre maltratare.

VI. APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

88. Articolul 41 din Convenție prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau a Protocoalelor sale și dreptul intern al Înaltelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

A. Prejudiciul

89. Reclamantul a pretins 86000 euro (EUR) cu titlu de prejudiciu material și moral. El a menționat că nu are nicio probă în susținerea pretenției sale privind prejudiciul material, și anume în susținerea faptului că a trebuit să-și cumpere medicamente pentru a-și trata boala dobândită în timpul detenției. În ceea ce privește prejudiciul moral, el a susținut că a suferit ca urmare a maltratării și al investigării inefective a plîngerii sale, a condițiilor inumane de detenție și a omisiunii acordării unei asistențe medicale corespunzătoare, precum și ca urmare a detenției ilegale și a duratei excesive a procedurii penale inițiate împotriva lui. De asemenea, el a susținut că a suferit și din cauza fricii pentru viața sa după ce a depus plîngerea împotriva lui R.B.

90. Guvernul a susținut că reclamantul nu poate să pretindă compensații în lipsa încălcării vreunui drept garantat de Convenție. În orice caz, suma pretinsă este în mod evident excesivă în lumina jurisprudenței Curții în cauzele împotriva Republicii Moldova.

91. Reclamantul nu a prezentat probe în susținerea pretenției sale privind prejudiciul material. Prin urmare, Curtea nu-i acordă nici o sumă cu acest titlu. Avînd în vedere încălcările constatate mai sus, Curtea consideră că în prezenta cauză este justificat de a acorda o compensație pentru prejudiciu moral. Apreciind în mod echitabil, Curtea acordă reclamantului suma de 8000 EUR.

B. Costuri și cheltuieli

92. Reclamantul a pretins 2800 EUR cu titlu de cheltuieli de judecată. El a prezentat o listă detaliată a orelor petrecute de avocatul său în această cauză (40 ore cu tariful de 70 EUR per oră).

93. Guvernul a considerat că costurile nu au nicio legătură cu pretinsa încălcare a articolului 3 din Convenție și nu pot fi recuperate, deoarece chitanțele prezentate reprezintă cheltuielile suportate în procedurile penale la nivel național.

94. Curtea reiterează că, costurile și cheltuielile se rambursează în temeiul articolului 41 doar în măsura în care a fost stabilit faptul că ele au fost necesare, real suportate și rezonabile ca mărime (a se vedea, de exemplu, *Nilsen and Johnsen v. Norway* [MC], nr. 23118/93, § 62, CEDO 1999-VIII).

95. În prezenta cauză, avînd în vedere lista detaliată a timpului petrecut pentru reprezentarea reclamantului în fața Curții, precum și criteriile de mai sus, Curtea acordă suma de 1400 EUR cu titlu de costuri și cheltuieli.

C. Penalități

96. Curtea consideră că este corespunzător ca penalitatea să fie calculată în dependență de rata minimă a dobînzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* admisibile plîngerile formulate în temeiul articolului 3, cu privire la plîngerea reclamantului despre maltratare și investigarea acesteia și privind condițiile de detenție după 5 aprilie 2007, precum și plîngerile formulate în temeiul articolelor 6 § 1 și 13 din Convenție, iar restul capetelor de cerere inadmisibile;
2. *Hotărăște* că a avut loc o violare a articolului 3 din Convenție cu privire la plîngerea reclamantului despre maltratare și investigarea acesteia;
3. *Hotărăște* că nu a avut loc o violare a articolului 3 din Convenție în ceea ce privește condițiile de detenție ale reclamantului;
4. *Hotărăște* că a nu a avut loc o violare a articolului 6 § 1 din Convenție;
5. *Hotărăște* că a avut loc o violare a articolului 13 din Convenție;
6. *Hotărăște*
 - (a) că statul pîrît trebuie să plătească reclamantului în termen de trei luni de la data la care această hotărîre devine definitivă, în conformitate cu articolul 44 § 2 din Convenție, următoarele sume, care urmează să fie convertite în lei moldovenești conform ratei de schimb aplicabile la data executării hotărîrii:
 - (i) 8000 EUR (opt mii euro), plus orice taxă care poate fi percepută, cu titlu de prejudiciul moral;
 - (ii) 1400 EUR (o mie patru sute euro), plus orice taxă care poate fi percepută, cu titlu de costuri și cheltuieli;
 - (b) că de la expirarea celor trei luni menționate mai sus pînă la executarea hotărîrii, urmează să fie plătită o dobîndă la sumele de mai

sus egală cu rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, plus trei procente;

7. *Respinge* unanim restul pretențiilor reclamantului cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 4 decembrie 2012, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

Santiago Quesada
Grefier

Josep Casadevall
Președinte